

I. ВОВЕД

Општинската установа Дом на култура “Илинден” од Демир Хисар се дефинира како установа која се грижи за програмско и функционално поттикнување и развој на културата во Општина Демир Хисар согласно законот. Институцијата организира културни настани за презентација и промоција на највисоките вредности на македонското културно и уметничко наследство и творештво преку кои се стреми за подобрување на културните перформанси и збогатување на културните содржини на општината.

Домот на културата е формиран на 27.02.1960 година. Зградата на Домот на културата е градена со средства од граѓаните на општината и е свечено предадена во употреба на 02.09.1987 година. Во рамките на Домот на културата работи народната библиотека “Петре М. Андреевски”. Домот располага со корисна површина од околу 1200 m² во која има: концертна сала од 325 седишта, професионална сцена, фоаје, машки и женски гардероби и останати помошни простории кои се користат по разни основи во текот на работењето.

Институцијата е формирана за постојано подигање на културното ниво на населението во општината како и за зачувувањето на старите, а исто така и создавање на нови вредности и истите ги афирмира и презентира пред населението без разлика дали се работи за групи или поединци.

Поаѓајќи од својата функција утврдена со Закон и Статут во рамките на својата основна дејност ОУ Дом на културата “Илинден” Демир Хисар ги врши следните дејности: Музичка дејност, Библиотечна дејност, Сценско уметничка дејност и Литературна дејност.

Овај План за работа на Домот на културата “Илинден” Демир Хисар за 2024 година е дизајниран да опфати поголема група на љубители на различните културни стилови и генерации. Планот за работа инкорпорира голем број на разновидни културни настани и активности: театарски престапи, ликовни и други типови на изложби, музички концерти

(џез, рок, етно, поп, детски, народни и сл.), литературни манифестации, кино проекции, стенд-ап комедии, мултимедијални манифестации и др. Покрај вработените во институцијата за реализација на активностите, проектите и настаните ќе бидат ангажирани и надворешни соработници со што ќе се добие на квалитет во реализација на истите.

Реализацијата на културните настани кои се дел од планот за работа значително ќе го подигнат нивото на културниот живот, а воедно и ќе придонесат за збогатување на туристичката понуда на општината.

Планирањето и реализацијата на активностите ќе се врши во соработка со Локалната самоуправа и Министерството за култура на Р.С. Македонија.

Исто така превидени се и низа на проекти за санација, унапредување и осовременување на самиот објект на Домот на културата, кои ќе допринесат за непречено реализирање на сите активности предвидени во планот за работа.

Цел

Реализацијата на Планот за работа за 2024 година ќе биде насочена кон постојано подигање на културните вредности и збогатување на културниот живот во општината, социјализација на населението, пред се на младите, децентрализација на културата на локално ниво и слично.

II. ПЛАН ЗА РАБОТА ПО ДЕЈНОСТИ

A) Музичка дејност

1. Фолклор

Во рамките на Домот на културата “Илинден” 30 години успешно функционира КУД “Илинден” Демир Хисар кој како од своето формирање, така и во наредниот период ќе го задржи континуитетот на својата работа, презентирајќи го изворниот фолклор и ќе земе учество на повеќе манифестации во земјата и странство. За успешноста на КУД “Илинден” говорат многубројните награди и признанија на домашен и меѓународен план, а со тоа се потврдуваат и трајните вредности на македонскиот фолклор. КУД “Илинден” брои околу 150 членови распоредени во три групи и сопствен оркестар.

Според Планот за работа КУД “Илинден” Демир Хисар во 2024 година:

- Ќе одржи голем годишен концерт на кој ќе настапат трите групи и оркестарот и пред локалната публика ќе го презентира сето она што се работело во текот на годината;
- Ќе настапи на настани и манифестации кои се традиционални во Општина Демир Хисар (Велигденски фолклорни средби, Денови на Смилевскиот конгрес, Илинден во Смилево, Демирхисарско културно лето, Денот на Општината, Денот на Независноста и други празници);
- Ќе настапи на традиционалната трета Македонско – Хрватска фолклорна вечер во Демир Хисар;
- Ќе настапи на фестивали и манифестации во другите градови во државата (Балкански фолклорен фестивал во Охрид, Регионални фолклорни средби на СОФAM во Струга, Етно камп “Гердан од бисери” во Охрид, Детски фолклорен фестивал “Весел петок” во Битола, Национален фестивал “Пеце Атанасовски” во Прилеп и сл.);

- Ќе настапи на фестивали и манифестации надвор од државата (Летната турнеја на КУД “Илинден” надвор од границите на нашата држава и Детскиот меѓународен етно-фолк камп во Паралија, Р.Грција);
- Ќе настапи во ТВ емисијата “Качамак” на ТВ Сител.

Според Планот за работа на Домот на културата за 2024 година предвидени се и настапи на други културно уметнички друштва во Демир Хисар.

- На манифестацијата “Велигденски фолклорни средби” покрај КУД “Илинден” Демир Хисар е предвидено да настапат и КУД “Бисер” од Кичево, КУД “Ѓердан од бисери” од Охрид и КУД “Илинден” од Битола;
- На третата по ред Македонско – Хрватска фолклорна вечер покрај КУД “Илинден” Демир Хисар ќе настапат и две културно уметнички друштва од Далмација, Р.Хрватска;
- Во Домот на културата “Илинден” Демир Хисар целовечерен концерт ќе одржи Националниот фолклорен ансамбл “Македонија”;
- Во Домот на културата “Илинден” Демир Хисар работилница за фолклор, народни игри и песни и промоција на првите фолк сликовници за деца ќе одржи познатиот македонски естраден уметник Дуле Ѓорѓиевски заедно со неговите колеги од Центарот за зачувување на македонската фолк музика и фолклорното творештво “Фолконика” од Скопје.

Важно е да се спомне дека на годишниот конкурс на Министерството за култура на Р.С. Македонија за 2024 година, Домот на културата во оваа област има аплицирано со четири проекти и тоа: 7-мо издание на Националниот фолклорен фестивал “Велигденски фолклорни средби Демир Хисар 2024”; Гостување на КУД “Илинден” Демир Хисар на Деновите на македонската култура во Далмација, Р.Хрватска; “Ора и песни од етнички предел Пијанец” и “Фолклорен извор – Годишен концерт на КУД Илинден Демир Хисар”.

2. Музички манифестации и концерти

Во музичката дејност, покрај функционирањето и настапите на КУД “Илинден” се предвидени музички манифестации од сите жанрови, традиционална музика и разни музички коцерти на групи и поединци. Предвидени се настапи на цез музичари и оркестри, камерни состави, соло изведувачи, хорови и сл. кои подразбираат соработка со врвни уметници и кои презентираат творештво со стилска и жанровска разновидност.

Според планот за работа, аплицираните проекти и издадените изјави и согласности за користење на просториите на Домот на културата во рамки на годишниот конкурс на Министерството за култура на Р.С. Македонија ќе имаме повеќе музички настани во текот на годината.

Домот на културата активно ќе се вклучи во организацијата на традиционалната (оваа година 9-та по ред) музичка манифестација “Рок хепенинг” која успева да се издигне над локалното и да го анимира вниманието на публиката во регионот, а тоа го докажуваат многубројните присутни секоја година на овој фестивал. Оваа година на фестивалот е планирано да настапат рок бендовите “Ајрон МК Ден” од Скопје, “Чоканче” од Битола, “Хаундс” од Прилеп и “Ревелејшн” од Демир Хисар.

Домот на културата ќе биде домаќин на реномираните детски музички фестивали “СИДО” од Битола и “Весели Свончиња” од Прилеп.

Од класичната музика, според планираното ќе настапи хорот и оркестарот од музичката академија “Коруновска” предводени од професор Марина Коруновска од Битола.

Од областа на цез музиката, според планираното концерт ќе одржи во моментов најпознатиот и најактивен цез музичар од Македонија Сашо Поповски со неговото трио кои пред демирхисарската публика ќе го презентираат својот најнов албум “Чекори” кој го издадоа на крајот на 2023 година за реномираната продукциска куќа “Арт Мелодис Рекордс” од Франција.

Б) Литературно – издавачка дејност

Во рамките на Домот на културата “Илинден” работи и функционира литературниот клуб “Изгрев” кој организира разни промоции на книги и презентации од областа на литературно – издавачката дејност.

Најпозната поетска манифестација која ја организира литературниот клуб е “Манастирско поетско ехо” на која учествуваат поети од целата држава и странство. Оваа година манифестацијата ќе го има своето 11-то издание.

Од останатите активности на Домот на културата “Илинден” од оваа област, предвидени за 2024 години се:

- Учество на локалните поетски манифестации: “Книгата и љубовта” во Демир Хисар, “Поетско читање во чест на Цар Самоил” во с. Слепче, “Гороцвет” во с.Мренога, “Трепери Рудина” во с.Слоештица и “Благовештание” во с.Бабино;
- Учество на националните поетски манифестации “Охридски поетски бисер” во Охрид, “Поетско маркукуле” во Прилеп, “Такец” во Битола, “Свездено поетско ехо” во Кичево и други;
- Организација на детски поетски фестивал по повод 2 април – Светскиот ден на литературата за деца и млади;
- Организација на литературни читања по повод различни национални и меѓународни празници;
- Распишување на конкурси од областа на литературата – “Конкурс за поезија по повод Меѓународниот ден на жената – 8-ми март” во февруари 2024 година, “Конкурс за поезија по повод Светскиот ден на книгата и авторското право” во април 2024 година, “Конкурс за краток расказ по повод Месецот на книгата” во октомври 2024 година, за кои ќе бидат организирани и посебни манифестации за доделување на награди и признанија и читање на наградените творби;

- Издавање на книги на локални и други автори;
- Организација на промоции на книги на локални, национални и странски реномирани автори;
- Организација на промоции на книги на млади автори;
- Организација на два Саеми за книга во соработка со домашните издавачки куќи “Сакам книги” и “Матица Македонска”.

В) Библиотечна дејност

Во рамките на Домот на културата “Илинден” функционира и библиотеката “Петре М. Андреевски” која располага со книжен фонд од над 40 000 книги, или со над 20 000 наслови кои се од сите жанрови и солидно ги задоволуваат потребите на читателите од општината Демир Хисар.

Во рамките на оваа дејност, според Планот за работа на Домот на културата за 2024 година предвидено е:

- Зголемување на библиотечниот фонд со нови современи наслови литература. За оваа цел, аплициравме со посебен проект на годишниот конкурс на Министерството за култура на Р.С. Македонија;
- Дигитализација (внесување во електронски систем) на библиотечниот фонд;
- За време на “Месеот на книгата 15 октомври – 15 ноември” се предвидени посети на библиотеката од страна на најмладите читатели, од градинките и основните училишта во општината;
- На почетокот на новата учебна година ќе бидат поделени Ваучери за бесплатно членство во библиотеката на сите првооденци од Општина Демир Хисар;
- На крајот од годината ќе се доделат награди за најредовните читатели во градската библиотека;

- Ќе бидат застапени и активности од проектот “Млади библиотекари”.

Г) Сценско уметничка дејност

Во рамките на Домот на културата “Илинден” работи драмското студио кое беше возобновено минатата година и кое ја подготви и прикажа театарската претстава “Одам на лов” од Жорж Фејдо во режија на Благој Николов. Во минатото драмското студио работи активно, составено од актери – аматери и од него се произлезени голем број на драмски претстави со кои локалните актери имаат настапувано пред домашната публика но и на повеќе драмски фестивали низ државата. Исто така во Домот на културата повремено со свои претстави настапуваат театарските ансамбли од другите градови од државата.

Според Планот за работа на Домот на културата “Илинден” за 2024 година предвидено е:

- Вклучување во работата на Драмското студио на повозрасните локални актери но и на младите, пред се, учениците кои учат во локалните основни и средното училиште;
- Подготовка и изведба на театарската претстава “Жена ми се вика Борис” од Рафи Шарт во режија на битолскиот режисер Благој Николов. За оваа претстава, првите средби се направени, избран е актерскиот тим и во тек се читачките проби. Покрај премиерните изведби во Демир Хисар, со оваа театарска претстава е предвидено да се настапи во Крушево, Кичево, Ресен и на некој од домашните фестивали за аматерски театар.
- Повторна изведба на театарската претстава “Одам на лов” во режија на Благој Николов и во изведба на драмското студио при Дом на културата “Илинден” Демир Хисар;
- Договорено е гостување на Охридскиот театар со детската претстава “Рибарот и волшебната рипка”;

- Настапи на театарски групи од другите градови од државата. Според издадените изјави и согласности за користење на простор во Домот на културата во рамките на годишниот конкурс на Министерството за култура на Р.С. Македонија за 2024 година во Демир Хисар ќе гостуваат Театар “Златен елец” од Скопје, Театар “Едусфера” од Битола, Театарска група “Балада арт” од Прилеп како и други помали актерски екипи од државата;
- Организација на Стенд – ап комедии. Во зависност од условите ќе организираме една до две стенд – ап комедии во текот на 2024 година со учество на некои од најпознатите стенд – ап изведувачи во Македонија;
- Заедно со Општина Демир Хисар, непосредно пред Нова година, ќе организираме изведба на детска новогодишна претстава за најмладата публика.

Д) Изложбено - галериска дејност

Изложбено - галериската дејност ќе биде застапена во Домот на културата со организирање на повеќе изложби на различна тематика (ликовна уметност, фотографија и сл.) со учество на професионални ликовни уметници и фотографи, но и на аматери, вљубеници во овие видови на уметност.

Предвидена е унапредена соработка со средното и основните училишта во општината преку која учениците – млади уметници и фотографи ќе можат своите дела да ги претстават пред локалната јавност.

Исто така, предвидено е и распишување на конкурси на дадени теми од областа на ликовната уметност и фотографијата.

Со свои изложби пред домашната публика ќе се претстават и Државниот архив на Р.С. Македонија како и другите државни институции со кои во изминатиот период воспоставивме соработка.

Г) Филмска (киноприкажувачка) дејност

Домот на културата во 2024 година ќе се стреми да ја продолжи воспоставената киноприкажувачка дејност во градот. Со тоа ќе се овозможи организирање на кино проекции на најновите филмски остварувања од домашната и странска продукција. За реализација и успешно функционирање на оваа дејност, предвидена е соработка со Кинотека на Македонија, Филмските дистрибутивни мрежи во Македонија, Филмските фестивали во Македонија, Амбасадите во Македонија, Локалната самоуправа и училиштата во општината.

Според издадените изјави и согласности за користење на простор во Домот на културата и во рамките на годишниот конкурс на Министерството за култура на Р.С. Македонија за 2024 година покрај тековните кино проекции кои планираме да ги организираме во големата сала во Домот на културата, ќе бидат организирани и кино проекции на отворено и работилници за овој тип на уметност.

III. АКТИВНОСТИ ОД ОПШТ КАРАКТЕР

Под активности од општ карактер спаѓаат одржувањето и чувањето на објектот како внатрешно така и надворешно и разумно користење на расположливиот инвентар со кој располага самата институција. Актуелната состојба во која се наоѓа Домот на културата, иако е таа солидна и задоволува поголем дел од потребите, предвидува потреба од дополнителни зафати и инвестиции кои ќе придонесат за непречено функционирање на институцијата.

Според тоа предвидено е:

- Санирање на покривната конструкција;
- Актуелизирање и изнаоѓање прифатливи решенија за решавање на долгогодишниот проблем за загревање на зградата;
- Набавка на нови рафтови за книги;

- Набавка на проектор за кино проекции;
- Набавка на ново и современо сценско светло.

Домот на културата “Илинден” Демир Хисар е установа од културата под јурисдикција на Општина Демир Хисар и дел од програмата ќе се реализира преку средствата од буџетот на општината, Министерството за култура на РСМ, но голем дел од своите програмски активности и инвестиции установа ќе ги реализира преку сопствени средства, приватни спонзорства, донации, со надворешни соработници, како и со средства од разни европски фондови.

ОУ Дом на културата “Илинден” Демир Хисар

Директор

/ Славче Велјановски /